

Секція 1. ОБЛІК І ФІНАНСИ

УДК 347.72.035:[657.411.3:347.724]-042.2

ОСОБЛИВОСТІ ВИПЛАТИ ДИВДЕНДІВ ТОВ І АТ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

О.О. Говоруха, Т.О. Євлаш

Досліджено суть поняття дивідендів та визначено ключові умови для їх виплати залежно від типу товариства. Наведено порядок нарахування, оподаткування та виплати дивідендів з урахуванням особливостей акціонерного товариства та товариства з обмеженою відповідальністю. Проведено порівняльний аналіз виплати дивідендів товариства з обмеженою відповідальністю та акціонерного товариства з метою виявлення відмінностей та особливостей їх обліку та оподаткування.

Ключові слова: акціонерне товариство (АТ), товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ), дивіденди, облік, оподаткування.

ОСОБЕННОСТИ ВЫПЛАТЫ ДИВИДЕНДОВ ООО И АО: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ

Е.А. Говоруха, Т.А. Евлаш

Исследована суть понятия дивидендов и определены ключевые условия для их выплаты в зависимости от типа общества. Приведен порядок начисления, налогообложения и выплаты дивидендов с учетом особенностей акционерного общества и общества с ограниченной ответственностью. Проведен сравнительный анализ выплаты дивидендов акционерного общества и общества с ограниченной ответственностью с целью выявления различий и особенностей их учета и налогообложения.

Ключевые слова: акционерное общество (АО), общество с ограниченной ответственностью (ООО), дивиденды, учет, налогообложение.

FEATURES OF DIVIDENDS PAYMENTS BY JOINT-STOCK COMPANIES AND LIMITED LIABILITY COMPANIES: COMPARATIVE ASPECT

O. Hovorukha, T. Yevlash

The purpose of creating and operating any business entity is profit making. Corporate rights subjects have the right to receive income from participation in the company – dividends; the strategic company development and its investment attractiveness

for potential investors depend on the dividends' payment level. The purpose of the study is substantiation of the dividends' payment key points, depending on the company's type, accrual procedure, taxation and dividends' payment with taking into account the joint stock company and limited liability company characteristics.

The conducted research allows stating that the features of accrual and payment of dividends depend, first of all, on the entity's organizational form. The dividends' concept essence and the key points of their payment are researched depending on the company's type. Restrictions, periodicity and forms of dividends' payment are presented depending on the company's type. The algorithm which takes into account the order of accrual, taxation and payment of dividends on the base of the joint stock company and limited liability company characteristics are developed. The features of accrual and payment of dividends for joint stock companies and limited liability companies are systematically organized. The differences and features of dividend accounting and taxation were identified.

The analysis of the scientific literature and the Ukrainian legislation allow generalizing the procedure for calculating and paying dividends in the form of the actions algorithm and establishing differences between LLC and JSC in terms of accrual and payment of dividends, in particular: in the LLC dividends may be paid for any period which is multiple of the quarter, unless otherwise provided by the charter that is, without certain requirements and restrictions and it is opposed to the joint stock company, in which the law establishes the frequency of payments (once a year); JSC can only pay dividends in cash. In LLC it is possible to pay dividends in other forms (natural form) under the unanimous decision (except LLC which are payers of a single tax); LLC has no right to pay dividends to participants who didn't make contribution to the share company capital. JSC has much more restrictions; the decision about the accrual and payment of dividends for both JSC and LLC is made by the general meeting of participants and formalized by the minutes.

Keywords: joint-stock company (JSC), limited liability company (LLC), dividend, accounting, taxation.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Відомо, що метою створення та діяльності будь-якого господарюючого суб'єкта є отримання прибутку, учасника товариства – отримання дивідендів. Зокрема, виплата останніх для власника акцій сигналізує про те, що підприємство, в акції якого він вклав свої кошти, працює успішно та об'єкт фінансування дає дохід. Проте слід зазначити, що нарахування та виплата дивідендів для кожної компанії має свої особливості, обумовлені багатьма чинниками, зокрема її організаційно-правовою формою. З огляду на зазначене актуалізується питання дослідження процесів нарахування, виплати й оподаткування дивідендів для товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ) та акціонерного товариства (АТ), виявлення відмінностей та особливостей організації їх обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями обліку та оподаткування дивідендів учасників різних типів товариств займалися зарубіжні та вітчизняні вчені-економісти, серед яких слід виділити

О. Башинського [1], Т. Бочулю [2], Є. Брігхем [3], Ф. Бутинця, І. Красовську, М. Міллер, Н. Орлову [4], Н. Харченко [5], О. Сташук, І. Склярук, У. Шарп. Разом із тим, постійне вдосконалення та зміни законодавства, прийняття нових законів потребують подальших теоретичних досліджень, практичних напрацювань і актуалізації ключових особливостей стосовно виплати й оподаткування дивідендів підприємствами різних форм власності, а відтак, залишаються актуальним завданням сьогодення.

Метою статті є обґрунтування ключових аспектів виплати дивідендів відповідно до типу товариства, порядку нарахування, оподаткування та виплати дивідендів з врахуванням особливостей акціонерного товариства та товариства з обмеженою відповідальністю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з чинним законодавством суб'єкти корпоративних прав мають право на отримання доходу від участі в товаристві – дивідендів, від рівня виплати яких залежить стратегічний розвиток товариства та його інвестиційна привабливість для потенційних інвесторів.

Існують декілька законодавчих визначень дивідендів. Зокрема, відповідно до податкового законодавства (пп. 14.1.49 ст. 14 ПКУ), дивіденд – це платіж, що здійснюється юридичною особою, у тому числі емітентом корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів на користь власника таких корпоративних прав, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку. Отже, це частина прибутку підприємства, яку власники корпоративних прав розподіляють між собою [6].

Згідно з акціонерним законодавством, дивідендами є частина чистого прибутку, яка виплачується акціонерові в розрахунку на одну акцію певного типу та/або класу, що належить йому [7; 8]. При цьому це не просто дохід, але й наслідок права акціонера на участь у розподілі та отриманні доходів, а отже, і право на управління.

На противагу АТ, щодо визначення поняття «дивіденд» для ТОВ таких норм ні Цивільний кодекс України (ЦКУ), ні нещодавно прийнятий закон «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» не містять. Крім того, стосовно ТОВ законодавець оперує поняттям не дивіденди, а частка прибутку [9].

Водночас із метою оподаткування під визначення «дивіденд» підпадає платіж у грошовій формі, що здійснюється юридичною особою на користь її засновника та/або учасника у зв'язку з розподілом чистого прибутку (його частини).

У діяльності вітчизняних акціонерних товариств, відповідно до чинного законодавства, дивіденди мають бути нараховані на існуючі частки участі та виплачені у строк, що не перевищує шести місяців від

дня прийняття загальними зборами рішення про їх виплату за простими акціями (не пізніше 30 жовтня) та у строк, що не перевищує шести місяців після закінчення звітного року – для привілейованих акцій (не пізніше 30 червня) [7]. Втім, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) рекомендує акціонерним товариствам виплачувати дивіденди протягом трьох місяців з моменту прийняття рішення про їх виплату (п. 2.12 Принципів корпоративного управління) [10]. При цьому слід звернути увагу на те, що мова йде не про прийняття рішення про виплату дивідендів (один раз на рік за результатами діяльності звітного року), а безпосередньо про виплату.

Проте виплата дивідендів тільки один раз на рік суперечить світовій практиці, яка не має таких обмежень. Найбільш поширеною нормою є виплата дивідендів один раз на півріччя або квартал.

Ці норми були враховані новим законом для ТОВ. Так, дивіденди для цього типу товариств можуть виплачуватися за будь-який період, що є кратним кварталу, якщо інше не передбачено статутом. При цьому сама виплата здійснюється у строк, що не перевищує шести місяців з дати прийняття такого рішення [9].

Слід зазначити, що під час нарахування дивідендів необхідно пересвідчитися, що товариство має право їх виплачувати. Так, відповідно до акціонерного законодавства дивіденди заборонено нараховувати та виплачувати на акції, звіт про результати розміщення яких не зареєстровано НКЦПФР, та на акції, викуплені товариством, до їх повної передачі (відчуження) іншій особі; крім того, якщо власний капітал товариства менший, ніж сума його статутного, резервного капіталу та розміру перевищення ліквідаційної вартості привілейованих акцій над їх номінальною вартістю (тільки за простими акціями); якщо товариством не повністю виплачено поточні дивіденди за привілейованими акціями та існує зобов'язання щодо обов'язкового викупу акцій [7].

Для ТОВ обмеження на виплату дивідендів існують у разі недостатності майна для задоволення вимог кредиторів загалом чи після прийняття рішення щодо виплати дивідендів; у разі наявності неповного розрахунку з учасниками, які припинили участь у товаристві; для учасників товариства, які повністю або частково не внесли свій вклад [9].

Ще одна умова, яку необхідно виконати для нарахування та виплати дивідендів, – наявність у товариства прибутку у звітному році або нерозподіленого прибутку минулих років. У разі його відсутності (недостатності) виплатити дивіденди товариствам не вдасться. Виключенням є АТ, що виплачують дивіденди за привілейованими акціями, які можуть це зробити за рахунок резервного капіталу або спеціально створеного для зазначених цілей резерву. Дивіденди за такими акціями будуть виплачені, незалежно від наявності прибутку в

товаристві. Для решти госптовариств особливих правил та вимог законодавства щодо виплати дивідендів не передбачено.

Рішення про нарахування та виплату дивідендів приймається на загальних зборах товариства й оформлюється протоколом або наказом (у разі одноосібного володіння), в якому зазначають загальну суму нарахованих дивідендів, розмір дивідендів на одну акцію, строки початку та закінчення виплат дивідендів і порядок проведення дивідендних виплат. Виключенням є дивіденди за привілейованими акціями, порядок виплати і сума яких зазначаються в статуті АТ, тобто не залежать від рішення загальних зборів.

Відповідно до чинного законодавства виплата дивідендів здійснюється грошовими коштами: для АТ – виключно (шляхом перерахування коштів Центральному депозитарію з подальшим перерозподілом або безпосередньо акціонерам на банківський рахунок чи через касу), для ТОВ – «якщо інше не встановлено одноставним рішенням всіх учасників загальних зборів» (п. 2 ст. 26).

Слід зазначити, що досі зустрічається виплата дивідендів через касу товариства – готівкою, з оформленням видаткового касового ордера та платіжної відомості. У випадку, якщо дивіденди не були виплачені з вини акціонера (не з'явився з певних причин), отримані кошти мають бути депоновані.

Документальне оформлення виплати дивідендів для акціонерного товариства та товариства з обмеженою відповідальністю наведено у вигляді алгоритму дій (рис. 1).

Слід також зазначити, що дивіденди на етапі їх нарахування та виплати підлягають оподаткуванню, порядок якого залежить від певних чинників, зокрема від виду акцій, на які нараховують дивіденди (прості або привілейовані), від власника корпоративних прав (резидент/нерезидент України, юридична чи фізична особа).

Так, згідно з Податковим кодексом України (ПКУ) всі товариства, що приймають рішення про виплату дивідендів, повинні до/або одночасно з виплатою дивідендів нарахувати та сплатити до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток у розмірі 18%. При цьому такий внесок не зменшує суми дивідендів, призначених для виплати.

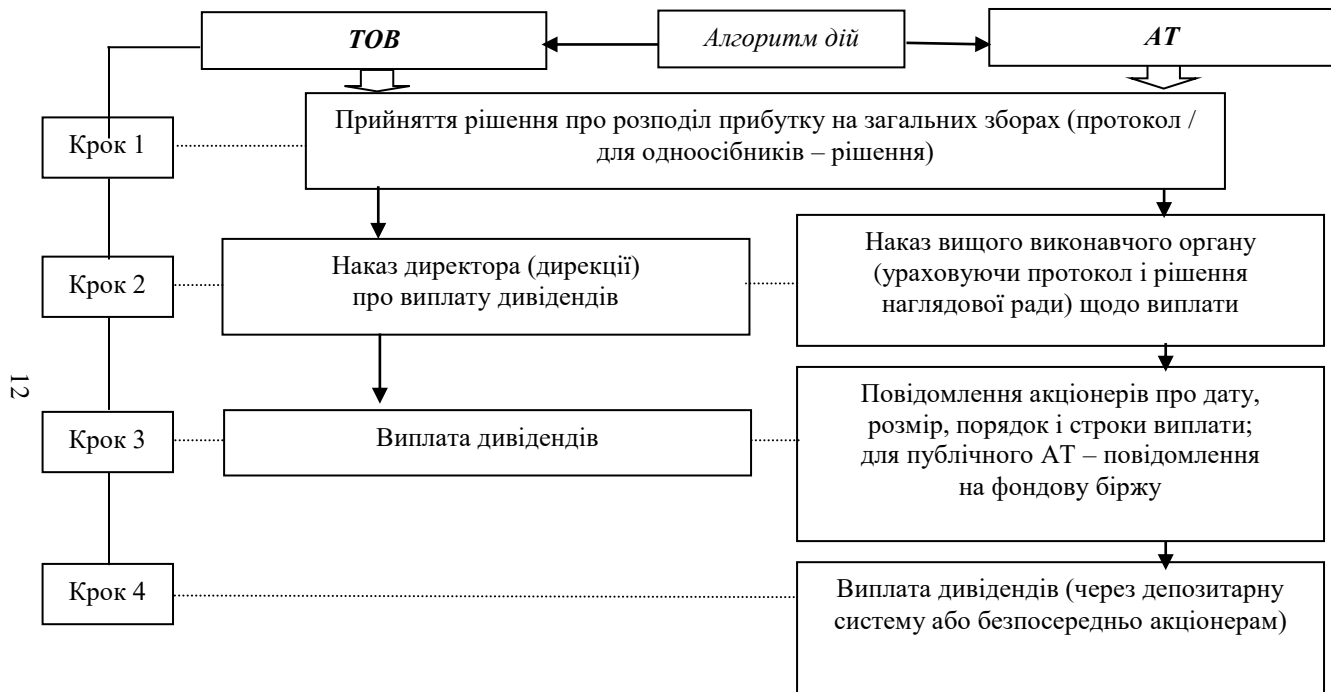

Рис.1. Алгоритм дій документального оформлення виплати дивідендів

Зазначимо, що не сплачувати авансовий внесок можна в разі:

- виплати дивідендів інститутами спільного інвестування;
- виплати дивідендів платниками податку, звільненими від оподаткування;
- виплати дивідендів на користь власників корпоративних прав материнської компанії;
- виплати дивідендів юридичними особами – платниками єдиного податку (третьої та четвертої груп);
- виплати дивідендів на користь фізичних осіб (резидентів і нерезидентів, громадян і підприємців) незалежно від статусу акцій [6].

Особливості нарахування та виплати дивідендів для акціонерних товариств і товариств з обмеженою відповідальністю за ключовими ознаками систематизовано в табл. 1.

Таблиця 1

Особливості нарахування та виплати дивідендів АТ і ТОВ

Ключові ознаки	АТ	ТОВ
1	2	3
Визначення поняття «дивіденд»	Згідно з законом «Про АТ» це частина чистого прибутку, яка виплачується акціонерів в розрахунку на одну акцію певного типу та/або класу, що йому належить	Законодавство не визначає. Крім того, законодавець оперує поняттям не дивіденди, а частка прибутку
Виплата дивідендів	Із чистого прибутку звітного року або нерозподілених прибутків минулих років; для привілейованих акцій у разі відсутності зазначеного – із резервного капіталу або спецфонду	Із чистого прибутку звітного року або нерозподілених прибутків минулих років
Рішення про виплату дивідендів (або не виплату)	За рішенням загальних зборів акціонерів; виключенням є привілейовані акції (умови в Статуті АТ)	За рішенням загальних зборів акціонерів
Форма виплати дивідендів	Виключно грошовими коштами	Грошовими коштами, іншими видами (натуральна форма)

Продовження табл. 1

1	2	3
Обмеження щодо виплати дивідендів	Якщо звіт про результати розміщення ЦП не зареєстровано НКЦПФР; на акції, що викуплені товариством, до їх повної передачі іншій особі; якщо власний капітал товариства менший, ніж сума його статутного та резервного капіталу та розміру перевищення ліквідаційної вартості привілейованих акцій над їх номінальною вартістю (тільки за простими акціями); якщо в товариства не повністю виплачені поточні дивіденди за привілейованими акціями та існує зобов'язання щодо обов'язкового викупу	Недостатність майна для задоволення вимог кредиторів загалом чи після прийняття рішення щодо виплати дивідендів; за наявності неповного розрахунку з учасниками, які припинили участь у товаристві; для учасників товариства, які повністю або частково не внесли свій вклад
Розмір дивідендних виплат	Прості акції – за рішенням загальних зборів, виходячи з номінальної вартості кожного цінного паперу, з урахуванням їх кількості в кожного власника. Привілейовані – Статутом товариства (наприклад: фіксований мінімальний розмір дивідендів (за відсутності прибутку) та додаткові виплати, у разі якщо він з'явиться)	Визначається пропорційно частці в статутному капіталі товариства
Періодичність виплат	Один раз на рік	Без жодних вимог та обмежень

За несплату авансового внеску з будь-яких причин на емітента може бути накладений штраф та пеня (25% від суми податку). У разі повторного порушення, протягом 1095 днів – штраф у подвійному розмірі від суми несплаченого податку [6; 11].

У табл. 2 систематизовано облікове відображення нарахування та виплати дивідендів товариства.

**Нарахування та виплата дивідендів товариства:
обліковий аспект**

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
Розподіл прибутку для нарахування дивідендів	441	443
Нарахування дивідендів за рахунок прибутку	443	671
Нарахування дивідендів за рахунок нерозподіленого прибутку	441	671
Нарахування дивідендів за рахунок резервного капіталу	43	671
Виплата дивідендів	671	311(301)
Нарахування авансового внеску	981	641
Оплата авансового внеску	641	311
Утримання податку на репатріацію	671	641
Утримання податку з доходів фізичних осіб	671	641
Перерахування утриманих податків на репатріацію та з доходів фізичних осіб	641	311

У таблиці 2 відображено чинний порядок обліку нарахування та виплати дивідендів для товариств з обмеженою відповідальністю і для акціонерних товариств. Проте, на нашу думку, на практиці доцільніше нараховані дивіденди обліковувати за видами акцій, що значно деталізує облік.

Висновки. Порівняльний аналіз нарахування та виплати дивідендів товариства з обмеженою відповідальністю та акціонерного товариства дозволив систематизувати ключові аспекти у вигляді алгоритму дій та виявити низку відмінностей між ТОВ та АТ в частині нарахування та виплати дивідендів, зокрема такі:

- ТОВ може виплачувати дивіденди за будь-який період, що є кратним кварталу, якщо інше не передбачено статутом, тобто, без певних вимог і обмежень, на противагу АТ, для яких законом установлена періодичність виплат – один раз на рік, що, на нашу думку, суперечить світовій практиці та є перешкодою для гармонізації міжнародного та вітчизняного законодавства;

- АТ може виплачувати дивіденди виключно в грошовій формі. ТОВ може виплачувати й іншими видами (натуральна форма) в разі

одноставного рішення акціонерів (крім ТОВ, які є платниками єдиного податку), що є одним із чинників зниження ризику невиконання дивідендів;

– ТОВ не має права виплачувати дивіденди учасникам, які не внесли або неповністю внесли вклад до статутного капіталу товариства;

– рішення про нарахування та виплату дивідендів як для АТ, так і для ТОВ приймається загальними зборами учасників та оформлюється протоколом.

Таким чином, результати дослідження дозволили обґрунтувати основні аспекти нарахування та виплати дивідендів відповідно до типу товариства, виявити відмінності та особливості організації їх обліку.

Надалі планується розширити дослідження для розвитку загальних положень щодо формування дивідендної політики, на підставі якої здійснюються платежі за дивідендами. Удосконалення дивідендної політики дасть можливість врегулювати питання щодо нарахувань та виплат дивідендів із мінімізацією суб'єктивного впливу та оптимізацією розподілу прибутку ТОВ і АТ.

Список джерел інформації / References

1. Башинский А. Налогообложение дивидендов по правилам НКУ / А. Башинский // Все о бухгалтерском учете. – 2011. – № 24. – С. 10–15.

Bashynskiy, A. (2011), "Taxation of Dividends under the Rules of the Tax Code of Ukraine" ["Nalohooblozhenye dyvydendov po pravylam NKU"], *Vse o bukhgalterskom ucheti*, No. 24, pp. 10-15.

2. Янчева Л. М. Дивіденди : теорія, практика, облік : монографія / Л. М. Янчева, Н. С. Акімова, Т. В. Бочуля ; Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Х., 2010. – 176 с.

Yancheva, L., Akimova, N., Bochulia, T. (2010), *Dividends: Theory, Practice, Accounting [Dyvydendy: teoriia, praktyka, oblik]*, KhDUKhT, Kharkiv, 176 p.

3. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту / Є. Брігхем. – К. : Молодь, 1997. – 1000 с.

Brigham, E. (1997), *Fundamentals of Financial Management [Osnovy finansovogo menedzhmentu]*, Molod, Kyiv, 1000 p.

4. Орлова Н. С. Механізми державного регулювання корпоративних відносин в Україні : монографія / Н. С. Орлова ; Донецький державний ун-т управління. – Донецьк : ВІК, 2009. – 210 с.

Orlova, N. (2009), *Mechanisms of State Regulation of Corporate Relations in Ukraine [Mekhanizmy derzhavnoho rehuliuвання korporatyvnykh vidnosyn v Ukraini]*, Donetskyy Derzhavnyi Universytet Upravlinnia, VIK, Donetsk, 210 p.

5. Харченко Н. В. Дивідендна політика акціонерних товариств : монографія / Н. В. Харченко. – Полтава : ПВВ ПДАА, 2009. – 224 с.

Kharchenko, N. (2009), *Dividend Policy of Joint Stock Companies [Dyvydendna polityka aktsionerlykh tovarystv]*, RVV PDAА, Poltava, 224 p.

6. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

Tax Code of Ukraine [Podatkovi kodeks Ukrainy], available at: www.zakon.rada.gov.ua

7. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс] : закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua

“About Joint Stock Companies” [“Pro aktsionerni tovarystva”], available at: www.zakon.rada.gov.ua

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 29.11.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

“Accounting Standard 15 (Revenue)” [“Polozhennia (standart) bukhhalterskoho oliku 15 «Dokhid»”], available at: www.zakon.rada.gov.ua

9. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю [Електронний ресурс] : закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua

“About Limited and Additional Liability Companies” [“Pro tovarystva z obmezhenoiu ta dodatkovoio vidpovidalnistiu”], available at: www.zakon.rada.gov.ua

10. Принципи корпоративного управління: за станом на 11 груд. 2003 р. / Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку України. – Офіц. вид. – К. : ДКЦПФР, 2004. – 74 с.

Principles of Corporate Governance (2004), [*Pryntsypy korporatyvnoho upravlinnia*], DKTsPFR, Kyiv, 74 p.

11. Про оподаткування дивідендів сільськогосподарських товаровиробників [Електронний ресурс] : Лист ДФСУ від 16.07.2015 р. № 25910/7/99-99-15-02-01-17. – Режим доступу : www.law.dt-kt.com/lyst-derzhavnoyi-fiskalnoyi-sluzhby-ukr-62.

“Taxation of Dividends on Agricultural Producers” [“Pro opodatkuvannia dyvidendiv silskohospodarskykh tovarovyrobnykiv”], available at: www.law.dt-kt.com/lyst-derzhavnoyi-fiskalnoyi-sluzhby-ukr-62

Говоруха Олена Олександрівна, канд. екон. наук, доц., кафедра бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: 0995433399; e-mail: ololbez@ukr.net.

Говоруха Елена Александровна, канд. экон. наук, доц., кафедра бухгалтерского учёта, аудита и налогообложения, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: ул. Клочковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: 0995433399; e-mail: ololbez@ukr.net.

Hovorukha Olena, PhD in Economics, Associate Professor, Department of Accounting, Audit and Taxation, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: 0995433399; e-mail: ololbez@ukr.net.

Євляш Тетяна Олександрівна, канд. екон. наук, доц., кафедра бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: 0508827940; e-mail: tanya@evlash.org.ua.

Евлаш Татьяна Александровна, канд. экон. наук, доц., кафедра бухгалтерского учёта, аудита и налогообложения, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: ул. Клочковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: 0508827940; e-mail: tanya@evlash.org.ua.

Yevlash Tetiana, PhD in Economics, Associate Professor, Department of Accounting, Audit and Taxation, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: 0508827940; e-mail: tanya@evlash.org.ua.

DOI: 10.5281/zenodo.3601886

УДК 005.591.6-044.922

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДГРУНТЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

Т.В. Бочуля

Досліджено сучасні аспекти інноваційного перетворення як системи технологічного та управлінського розвитку бізнесу. Обґрунтовано доцільність розробки політики інноваційних перетворень відповідно до особливостей організаційної структури підприємства. Запропоновано ініціативну модель змін адаптивних підприємств, в якій реалізується стратегічний процес з інтеграцією стратегічного мислення, комплексної системи прийняття рішень та механізму реакції на зміни. Окреслено інноваційні заходи щодо організації інформаційно-аналітичного забезпечення управління відповідно до застосування модифікаційних технологій формування баз даних.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення, технології, інновації, трансформація, розвиток.

ИННОВАЦИОННАЯ ОСНОВА ИНФОРМАЦИОННО- АНАЛИТИЧЕСКОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ СОВРЕМЕННОГО БИЗНЕСА

Т.В. Бочуля

Исследованы современные аспекты инновационного преобразования как системы технологического и управленческого развития бизнеса. Обоснована целесообразность разработки политики инновационных